

δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, επειδή αντίκειται στην απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 1992. Η ΟΚΕ καλεί

την Επιτροπή να συνάγει τα ανάλογα συμπεράσματα.

Βρυξέλλες, 28 Ιανουαρίου 1993.

Η Πρόεδρος της

Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Susanne TIEMANN

Γνωμοδότηση για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για ένα μηχανισμό παρακολούθησης του CO₂ στην Κοινότητα και άλλων εκπομπών αερίων που προκαλούν φαινόμενα θερμοκηπίου

(93/C 73/13)

Στις 22 Ιουνίου 1992, και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 130 Ρ της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα περιβάλλοντος, δημόσιας υγείας και κατανάλωσης, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, κατήρτισε τη γνωμοδότησή του βάσει της εισηγητικής έκθεσης του εισηγητή κ. Α. Silva στις 5 Ιανουαρίου 1993.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε στις 28 Ιανουαρίου 1993, κατά τη διάρκεια της 302ης συνόδου ολομέλειας, με μεγάλη πλειοψηφία και 4 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Προϋποθέσεις και προηγούμενα

1.1. Για να αξιολογηθεί καταλλήλως σε όλες τις επιπτώσεις της, η πρόταση για ένα μηχανισμό παρακολούθησης των εκπομπών CO₂ και άλλων αερίων που προκαλούν φαινόμενα θερμοκηπίου, θα πρέπει να εξετασθεί:

— στα πλαίσια των προηγούμενων θέσεων και αποφάσεων της ΕΟΚ στα θέματα αυτά, και ειδικότερα της δέσμευσης που έχει αναληφθεί από το Συμβούλιο Ενέργεια/Περιβάλλον της 29ης Οκτωβρίου 1990 για τη σταθεροποίηση των εκπομπών του CO₂ στα επίπεδα του 1990 για το έτος 2000·

— λαμβάνοντας υπόψη τα σημερινά επίπεδα εκπομπών και τις τάσεις που διαγράφονται για τα επόμενα χρόνια·

— σε στενή σύνδεση με την ανάπτυξη της συζήτησης σε διεθνές επίπεδο για το θέμα αυτό, τη διαμόρφωση και την εναρμόνιση των μεθόδων ελέγχου και μέτρησης στα εθνικά και ευρω-διεθνικά επίπεδα, όπως επίσης τη διαθεσιμότητα και τη δέσμευση των κρατών μελών και των άλλων πλευρών, στις οποίες περιλαμβάνονται οι άμεσα συμμετέχουσες κοινωνικοοικονομικές κατηγορίες·

— στα πλαίσια, έστω και μέσα στην ιδιαιτερότητά της, της στρατηγικής που προτείνεται από την Επιτροπή για τον περιορισμό των εκπομπών και τη βελτίωση της ενεργειακής αποτελεσματικότητας, που προβλέπει, πέρα από τα προγράμματα «SAVE» και «Aitener» την ενδεχόμενη υιοθέτηση φορολογικών μέτρων⁽¹⁾.

1.2. Η ΟΚΕ υποστηρίζει πάντοτε και εκτιμά την έρευνα και την αξιολογήσιμη εργασία που έχει συντελεσθεί ως τώρα στο πεδίο αυτό, τις θετικές εμπειρίες που έχουν πραγματοποιηθεί, τα σημαντικά στοιχεία και τις αξιολογήσιμες που καταρτίστηκαν, την προσπάθεια για το ξεπέρασμα των δυσκολιών που συναντήθηκαν και των αποκλίσεων των θέσεων με συμφωνία λήψης κοινών μέτρων. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι οι σημαντικές σημερινές καθυστερήσεις οφείλονται τόσο στον πολυσύνθετο χαρακτήρα του προβλήματος όσο και στις διαφωνίες που υπάρχουν ακόμη μεταξύ των κρατών μελών και των διαφόρων κλάδων σχετικά με τα κοινά μέτρα ή σε σχέση με αυτά που θα πρέπει να ληφθούν, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τα διάφορα επίπεδα ανάπτυξης και ρύπανσης όσο και την απαίτηση μιας ισότιμης κατανομής των δαπανών και των πλεονεκτημάτων.

⁽¹⁾ Έγγρ. SEC(91) 1744 τελικό, έγγρ. COM(92) 246 τελικό, έγγρ. COM(92) 180, 182, 226 τελικό.

Για το λόγο αυτό χαιρετίζει τη σημερινή πρόταση ως θετική συμβολή για το ξεπέρασμά τους με μέτρα, αποτελεσματικές, συντονισμένες και ολοκληρωμένες ενέργειες και παρεμβάσεις.

2. Επικαιρότητα και κύρια σημεία της πρότασης

2.1. Η περίοδος στην οποία προετοιμάστηκε και στην οποία συζητείται η πρόταση αυτή συμπίπτει:

- 1) με τη νέα έμφαση που δίδεται στη συζήτηση για το φαινόμενο του θερμοκηπίου αλλά επίσης και με την προσέγγιση των θέσεων σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο, όσον αφορά τις προσπάθειες που πρέπει να αναληφθούν και τις δαπάνες που πρέπει να αντιμετωπισθούν στις διάφορες χώρες·
- 2) με τον προσδιορισμό ορισμένων διαδικασιών, λύσεων, χρονικών ορίων και προθεσμιών, που περιέχονται στην πρόταση, και οι οποίες καθιστούν πιο εύκολη την αποδοχή και εφαρμογή της εκ μέρους των κρατών μελών·
- 3) με τη συζήτηση, την αποσαφήνιση και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης που έχει συντελεσθεί σε διεθνές επίπεδο ως προς το θέμα αυτό, πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη διάσκεψη του Ρίο.

2.2. Η Κοινότητα θέτει, μέσω μιας δέσμης μέτρων που περιλαμβάνει το μηχανισμό της παρακολούθησης, τον ελάχιστο και επιτεύξιμο στόχο να εξασφαλισθεί μέσα στο 2000, στην ΕΟΚ σφαιρικά, η σταθεροποίηση στα επίπεδα του 1990 των εκπομπών του CO₂ καθώς και των άλλων εκπομπών αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Η δέσμευση αυτή εντάσσεται στη σύμβαση για τις κλιματολογικές μεταβολές, που υπογράφηκε στο Ρίο, και επικυρώθηκε πρόσφατα από τις ΗΠΑ.

2.3. Η Επιτροπή βασίζεται μεταξύ άλλων στα πειράματα που έχουν γίνει επί χρόνια (π.χ. το πρόγραμμα Corine για την παρακολούθηση των στοιχείων) και τις στατιστικές που καταρτίστηκαν από την Eurostat και τα αποτελέσματά τους όπως επίσης στις εργασίες εναρμόνισης των μεθόδων στα πλαίσια του Οργανισμού Οικονομικής συνεργασίας και ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) και της διακυβερνητικής ομάδας για την εξέλιξη του κλίματος (IPCC). Σύμφωνα με την υπό εξέταση πρόταση, 5 είναι τα ουσιαστικά τμήματα ενός μηχανισμού παρακολούθησης:

- 1) τα εθνικά προγράμματα, που πρέπει να καταρτίζονται κατευθείαν από τα κράτη μέλη·
- 2) η αξιολόγηση των εθνικών προγραμμάτων, που θα πραγματοποιείται από την Επιτροπή βάσει της συμφωνίας σταθεροποίησης·
- 3) η εποπτεία της εφαρμογής των εθνικών προγραμμάτων, που θα συντελεστεί μέσω συστήματος υποβολής των στοιχείων·
- 4) η προετοιμασία ενός μητρώου εκπομπών αερίων που προκαλούν φαινόμενα θερμοκηπίου·
- 5) η δημιουργία μιας συμβουλευτικής επιτροπής που θα αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών μελών.

3. Εκπομπές CO₂ και αερίων που προκαλούν φαινόμενα θερμοκηπίου στην Ευρώπη και στον κόσμο: στοιχεία και αξιολογήσεις

3.1. Το φαινόμενο θερμοκηπίου και η επίδρασή του στο κλίμα

Ο ανθρακικός ανυδρίτης αυξήθηκε στον κόσμο κατά 20% τα τελευταία 10 χρόνια. Αυξήθηκαν επίσης και τα άλλα αέρια που προκαλούν φαινόμενα θερμοκηπίου: το μεθάνιο, τα διοξειδία του αζώτου και τα CFC. Αυτό επιδρά στη θερμοκρασία της γης. Σύμφωνα με τη διακυβερνητική ομάδα για την εξέλιξη του κλίματος (IPCC) η θερμοκρασία αυτή αυξήθηκε τα τελευταία 100 χρόνια έως 0,3° σε 0,6°. Ο διπλασιασμός του ανθρακικού ανυδρίτη στις προσεχείς δεκαετίες, ενδέχεται να αυξήσει τη θερμοκρασία αυτή από 1,5° έως 4,5° με πολύ σοβαρές συνέπειες.

3.2. Εκπομπές CO₂ ανά χώρα και ομάδες χωρών

Το 1989 οι εκπομπές CO₂ αντιπροσώπευαν το 61% των αερίων που προκαλούν φαινόμενα θερμοκηπίου. Η ΕΚ συνέβαλε με 13%, οι ΗΠΑ με 23%, η Ανατολική Ευρώπη με 25%, η Ιαπωνία με 5% (1). Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες προβλέψεις, και εν απουσία παρεμβάσεων στην περίοδο 1990 — 2000 οι εκπομπές CO₂ θα αυξηθούν πιθανότατα κατά 13,5% (2). Τα τελευταία χρόνια 1986 — 1990 οι εκπομπές αυξήθηκαν κατά 4%, ενώ σταθεροποιήθηκαν στην περίοδο 1970 — 1985 (3): αυτές οι διακυμάνσεις αντικατοπτρίζουν κυρίως την πορεία των τιμών του πετρελαίου.

3.3. Σχέσεις πληθυσμού/πόρων/εκπομπών CO₂

Το 20% του παγκόσμιου πληθυσμού καταναλώνει το 80% των πόρων και παράγει το 80% της ρύπανσης. Συμβάλλουν στο φαινόμενο θερμοκηπίου κυρίως οι περισσότερο βιομηχανικές χώρες. Οι ΗΠΑ με το 5% του παγκόσμιου πληθυσμού χρησιμοποιούν το 25% της ενέργειας και εκπέμπουν το 23% του ανθρακικού ανυδρίτη. Η Ινδία, με το 16% του πληθυσμού του πλανήτη, κατέχει μόλις το 1% των πλουτοπαραγωγικών πόρων του, χρησιμοποιεί το 3% της ενέργειας και εκπέμπει το 3% του ανθρακικού ανυδρίτη. Χρειάζεται ωστόσο να έχουμε υπόψη τη δυναμική και να προβλέψουμε ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες θα αυξήσουν ταχύτατα τις εκπομπές τους σε συνάρτηση με την αύξηση της ενεργειακής κατανάλωσης. Σε 30 ή 40 χρόνια, η χρήση άνθρακος ως ενεργειακής πηγής για την υποστήριξη της οικονομικής ανάπτυξης της Κίνας μπορεί από μόνη της να διπλασιάσει τις εκπομπές ανθρακικού ανυδρίτη που οφείλονται στον άνθρωπο, μολονότι η ανά κεφαλή ποσότητα θα παραμείνει αρκετά κατώτερη σε σχέση με χώρες όπως είναι η Ιταλία και η Γαλλία.

4. Γενικές παρατηρήσεις και αξιολογήσεις

4.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί, με την επιφύλαξη των παρατηρήσεων που ακολουθούν, με την υπό εξέταση πρόταση λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες αξιολογήσεις και γενικές αιτιολογήσεις επί των οποίων στηρίζεται.

(1) Πηγή: έγγρ. SEC(91) 1744 τελικό.

(2) *Energy in Europe: A view to the future* (September 1992), ΕΟΚ ΓΔ XVII.

(3) Eurostat «Environment Statistics» 1989.

4.2. Κοινοτική δράση

4.2.1. Όσον αφορά την επιλογή του περιορισμού των εκπομπών η ΟΚΕ, λαμβάνει γνώση των παρατηρήσεων που περιέχονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σύμφωνα με τις οποίες «η εξάλειψη του CO₂ από τις εκπομπές δεν είναι σήμερα οικονομική και σε τεχνικό επίπεδο οι μέθοδοι δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί ικανοποιητικά»⁽¹⁾. Η λύση που μπορεί να εφαρμοστεί μακροπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα είναι συνεπώς ο περιορισμός της αυξανόμενης χρήσης στερεών καυσίμων, η βελτίωση της ενεργειακής αποτελεσματικότητας, όπως επίσης και η προώθηση των ανανεώσιμων ενεργειών.

4.2.2. Η ΟΚΕ υποδεικνύει ωστόσο ότι η Κοινότητα θα πρέπει να διευκολύνει πιο αποφασιστικά την έρευνα και την ανάπτυξη σε κοινοτικό επίπεδο όπως επίσης την προσφυγή σε μη ρυπαντικές τεχνολογίες και διαδικασίες για τη χρήση της ενέργειας εξ απολιθωμάτων, στο βαθμό που αυτή θα συνεχίσει να διαδραματίζει ένα ρόλο μελλοντικά.

4.2.3. Μια πραγματιστική θέση που προσαρμόζεται στην πραγματικότητα αυτού του είδους μπορεί να γίνει δεκτή από την ΟΚΕ, αλλά θα πρέπει όμως να συμπληρωθεί με την δέσμευση να ξεπεραστούν οι καθυστερήσεις που έχουν συσσωρευθεί, και να εγκριθεί και εφαρμοσθεί ταχύτερα η πρόταση της Επιτροπής για το νέο μηχανισμό παρακολούθησης, και τέλος να χορηγηθούν ικανοποιητικά χρηματοδοτικά μέσα για να καλυφθούν οι δυσκολίες τις οποίες θα συναντήσουν ορισμένα κράτη μέλη για να δράσουν στις προβλεπόμενες σύντομες προθεσμίες.

4.2.4. Υπενθυμίζεται ότι η ΟΚΕ στη γνωμοδότησή της του Νοεμβρίου 1989 για το ευρωπαϊκό ίδρυμα περιβάλλοντος⁽²⁾ είχε εκφράσει σοβαρές ανησυχίες για τις καθυστερήσεις και τις αντιστάσεις στη δημιουργία του ιδρύματος ή για την έλλειψη συμφωνίας σχετικά με την επιλογή της έδρας του, ανησυχίες που επαναλήφθηκαν σε επόμενες γνωμοδοτήσεις. Είναι προφανές ότι ο μηχανισμός παρακολούθησης που προτείνεται θα μπορούσε να βρει την ιδανική του θέση στα πλαίσια του ιδρύματος. Η παρούσα πρόταση της Επιτροπής είναι σημαντική ακριβώς επειδή αποβλέπει στο να ξεπεράσει εν μέρει αυτές τις καθυστερήσεις και δυσκολίες και να προωθήσει έναν κοινοτικό μηχανισμό που θα είναι σε θέση να εξασφαλίσει την παρακολούθηση και τις κοινοτικές και εθνικές παρεμβάσεις όσον αφορά το CO₂ και τα άλλα αέρια που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

4.2.5. Η προτεινόμενη πρόταση θα πρέπει να θεμελιωθεί στα άρθρα 130 Π και 130 Ρ της Συνθήκης ΕΟΚ (Ενιαία Πράξη). Η ΟΚΕ συμφωνεί με τη θέση αυτή. Σύμφωνα με τα άρθρα αυτά, η Κοινότητα θα πρέπει να λάβει υπόψη της τα οφέλη και τις επιβαρύνσεις που θα προκύψουν από τη δράση ή την απουσία δράσης και θα πρέπει να βασιστεί στην αρχή «όποιος ρυπαίνει πληρώνει» που υποστηρίζει την «εσωτερική» του εξωτερικού κόστους των ζημιών που προκαλούνται στο περιβάλλον⁽³⁾.

4.2.6. Η αρχή αυτή αποκτά ιδιαίτερη σημασία σε ό,τι αφορά τις ζημίες που προκαλούνται από τη χρήση της ενέργειας: συνεπώς είναι δικαιολογημένη η προώθηση προληπτικών μέτρων όπως είναι η βελτίωση της ενεργειακής αποτελεσματικότητας.

4.2.7. Η ΟΚΕ, υποστηρίζοντας την πρόταση του μηχανισμού για έλεγχο του CO₂ και την κοινοτική στρατηγική στο πεδίο αυτό, συμφωνεί επίσης και με τον κοινό στόχο της σταθεροποίησης για τον οποίο προβλέπονται τρεις τύποι δράσεων, που εμπνέονται από τη έννοια της «ισότιμης κατανομής των βαρών»:

- 1) εντατικοποίηση των μη φορολογικών μέτρων (προγράμματα SAVE και Altener)
- 2) χρήση οικονομικών και φορολογικών μέσων με ενδεχόμενο φόρο που παρακινεί την ενεργειακή εξοικονόμηση και τη μείωση των εκπομπών, χωρίς όμως αύξηση της συνολικής φορολογίας
- 3) εθνικά μέτρα που να μπορούν να εφαρμοστούν και να είναι συμπληρωματικά.

4.3. Κοινοτική δράση και διεθνής συνεργασία

Η ΟΚΕ επιμένει στην αναγκαιότητα μιας συνολικής λύσης. Πράγματι, δεδομένου ότι οι εκπομπές CO₂ επιδρούν στον πλανήτη χρειάζεται μια λύση που να είναι και αυτή επίσης σφαιρική και να περιλαμβάνει όλες τις χώρες, αναπτυσσόμενες και ανεπτυγμένες. Και αυτό για τον πρόσθετο λόγο ότι αν ως τώρα ο βιομηχανικός κόσμος υπήρξε ο μεγαλύτερος παραγωγός CO₂ καθώς και παράγοντας ρύπανσης, όλα δείχνουν ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες θα παρουσιάσουν επίσης πολύ ταχεία αύξηση των εκπομπών αυτών τα επόμενα χρόνια. Για το λόγο αυτό η στρατηγική και οι παρεμβάσεις της ΕΟΚ θα πρέπει να στοχεύουν (ακριβώς για να ληφθούν υπόψη τα διάφορα μέτρα που υιοθετήθηκαν και οι δυσκολίες που συναντήθηκαν στους διάφορους τομείς) σε ταχύτερο καθορισμό και εφαρμογή των συμφωνιών και των δράσεων που έχουν τους ίδιους στόχους εκ μέρους όλων των χωρών, από τις πιο βιομηχανικές ως τις αναπτυσσόμενες και τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

4.4. Η συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες και με τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης

4.4.1. Η ΟΚΕ κρίνει ότι ειδική προσοχή πρέπει να αποδοθεί στο να συνδεθούν οι αναπτυσσόμενες χώρες με τις προοπτικές που καταβάλλονται στο πεδίο αυτό, καταλήγοντας το ταχύτερο δυνατό στις αναγκαίες συμφωνίες και λαμβάνοντας από κοινού μ'αυτές τα κατάλληλα μέτρα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται η μεταφορά τεχνολογικών και χρηματικών πόρων.

4.4.2. Όσον αφορά τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, που είναι υπεύθυνες για σημαντικό μέρος αυτών των εκπομπών, κρίνεται σκόπιμο και επειγόν να εφαρμοσθούν και να αναπτυχθούν μαζί τους ανταλλαγές εμπειριών και κατάλληλες μορφές συνεργασίας⁽⁴⁾ για να αποφευχθούν οι δυσχέρειες και τα αρνητικά αποτελέσματα που παρουσιάστηκαν στο πεδίο αυτό στις άλλες χώρες και περιοχές πιο έντονου βιομηχανικού και ενεργειακού συγκεντρωτισμού. Ο πρωταρχικός στό-

(1) Έγγρ. SEC(91) 1744 τελικό, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. C 56 της 7. 3. 1990.

(3) ΕΕ αριθ. C 322 της 31. 12. 1990.

(4) Πρόγραμμα Phare και Ευρωπαϊκός Χάρτης Ενέργειας.

χος που θα πρέπει να επιδιωχθεί πρέπει να είναι η ενθάρρυνση επιλογών και λύσεων που ευνοούν σαφώς την ενεργειακή αποτελεσματικότητα και την «περιβαλλοντική» και «τεχνολογική εξυγίανση» λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες στις διάφορες χώρες της περιοχής αυτής στα πλαίσια της πολυσύνθετης και δύσκολης οικονομικής τους αναδιάρθρωσης.

5. Ειδικές παρατηρήσεις και προτάσεις

5.1. Όσον αφορά τη διάρθρωση του νέου μηχανισμού και τις προβλεπόμενες διαδικασίες η ΟΚΕ εκφράζει τις ακόλουθες αξιολογήσεις, παρατηρήσεις και ειδικές προτάσεις της στα επιμέρους άρθρα.

5.2. Άρθρο 1 — Μηχανισμός ελέγχου

Γίνεται δεκτή η διατύπωσή του και ο στόχος θεωρείται πολύ ρεαλιστικός, επισημαίνεται όμως ότι οι χρονικές προθεσμίες είναι υπερβολικά εκτεταμένες στην προσπάθεια να ληφθούν υπόψη τα διάφορα συμφέροντα και καταστάσεις. Πράγματι, για να επιτευχθούν το 2000 τα επίπεδα εκπομπών του 1990, η ουσιαστική δράση θα αρχίσει μόνο τα τέλη του 1994 (ημερομηνία που προβλέπεται για την κατάρτιση των εθνικών προγραμμάτων και για τον καθορισμό των εθνικών στόχων για το 1996, 1998 και 2000). Συνολικά, ολόκληρη η επιχείρηση, εάν συνοδεύεται από άλλες καθυστερήσεις, διαφωνίες ή ανεπάρκειες, ενδέχεται να μην δώσει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Για να αποφευχθούν αυτές οι δυσάρεστες καταστάσεις και επίσης ο διασκορπισμός των προσπαθειών είναι αναγκαίο να υπάρξουν, πέρα από τα προγράμματα και τις ενέργειες που είναι μακροπρόθεσμα, επίσης και προγράμματα εθνικά και ευρωπαϊκά πιο βραχυπρόθεσμα, που να καθορίσουν ενδιάμεσους στόχους που θα πρέπει να προσδιοριστούν και να ελεγχθούν από κοινού.

5.3. Άρθρο 2 — Ορισμός των όρων που χρησιμοποιούνται

Η ΟΚΕ εκφράζει τη συμφωνία της με τους ορισμούς οι οποίοι όμως περιορίζονται στους όρους: εκπομπές CO₂, κοινοτικός στόχος σταθεροποίησης των εκπομπών CO₂, εθνικός στόχος σταθεροποίησης CO₂, εθνικό πρόγραμμα, άλλες εκπομπές αερίων που προκαλούν φαινόμενα θερμοκηπίων. Οι όροι αυτοί είναι αρκετά λακωνικοί και μερικοί, και περιορίζονται στο να επεξηγήσουν τη γενική σημασία τους. Θα ήταν επιθυμητό στο άρθρο αυτό, καθώς και στα άλλα άρθρα στην εισαγωγή, να επεξηγηθεί, πιο συγκεκριμένα το περιεχόμενο των μέτρων και ενεργειών που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν. Θα μπορούσε να ενσωματωθεί ενδεχομένως ο ορισμός: «ενδιάμεσα προγράμματα εργασίας» ή «ενδιάμεσες προθεσμίες» για να υπάρξει ανταπόκριση στις παρατηρήσεις που έγιναν για το άρθρο 1.

5.4. Άρθρο 3 — Εθνικά και συμπληρωματικά προγράμματα για τις εκπομπές CO₂

5.4.1. Η πρόταση περιορίζεται σε μία γενική επεξήγηση του τί θα μπορούσαν να περιέχουν τα εθνικά προγράμματα.

Θα ήταν σκόπιμο να αναφερθεί με μεγαλύτερη σαφήνεια αυτό που θα έπρεπε να περιέχουν για να μπορέσει να κατατεθεί το κοινοτικό πρόγραμμα. Οι ενδείξεις αυτές, έστω και εάν περιέχονται ήδη σε άλλα έγγραφα, θα ήταν χρήσιμες για όλους και δεν θα παρεμπόδιζαν καθόλου την ελεύθερη κατάρτιση ή την προσκόλληση στην τοπική πραγματικότητα των προγραμμάτων αυτών που καταρτίζονται από τα κράτη μέλη. Όσον αφορά τα συμπληρωματικά εθνικά προγράμματα, δεν γίνεται κατανοητό εάν πρόκειται μόνο για εκθέσεις σχετικά με τα προγράμματα που έχουν ήδη συντελεστεί (π.χ. το 1990) ή πραγματικά προγράμματα με δεσμεύσεις και ενέργειες που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν για να διατηρηθούν τα επίπεδα εκπομπών του έτους εκείνου του 2000, ή αν πρόκειται για ολοκληρωμένα και ειδικά προγράμματα προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διάφορες τοπικές και τομεακές καταστάσεις. Θεωρείται ότι η μεγαλύτερη σαφήνεια στον καθορισμό των περιεχομένων και των στόχων των δύο τύπων εθνικών προγραμμάτων μπορεί να υποβοηθήσει την καλύτερη κατανόηση και αποτελεσματικότητα των ενεργειών και των μέτρων που πρόκειται να πραγματοποιηθούν.

5.4.2. Λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ορισμένα κράτη μέλη η περιβαλλοντική πολιτική ανήκει στην αρμοδιότητα των περιφερειακών αρχών, έχει ουσιαστική σημασία για την ορθή λειτουργία του συστήματος παρακολούθησης να εξασφαλισθεί αποτελεσματική συνεργασία εκ μέρους όλων των αρμόδιων αρχών και ιδιαίτερα των περιφερειακών. Η ΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της σχετικά και επιμένει στην αναγκαιότητα της υιοθέτησης των σχετικών διατάξεων.

5.5. Άρθρο 4 — Πρώτη αξιολόγηση των εθνικών προγραμμάτων

Το άρθρο αυτό διευκρινίζει αρκετά καλά τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθηθεί για την αξιολόγηση των εθνικών προγραμμάτων, την ενσωμάτωσή τους στην κοινοτική δράση και τις ενδεχόμενες συμπληρωματικές ενέργειες. Θα ήταν σκόπιμο να αποσαφηνιστεί αν οι ενέργειες αυτές θα πρέπει να είναι εθνικές, κοινοτικές ή μεικτές. Είναι πολύ χρήσιμη συνεπώς η προσφυγή σε συμπληρωματικές ενέργειες του ενός ή του άλλου τύπου για να επιτευχθεί ο στόχος της σταθεροποίησης του CO₂, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της ίσης κατανομής των βαρών. Όσον αφορά τα εθνικά συμπληρωματικά μέτρα χρειάζεται κυρίως να χρησιμοποιηθεί η διαδικασία της Επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 8.

5.6. Άρθρο 5 — Κατάλογος απογραφής και υποβολή στοιχείων

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την άποψη να προετοιμασθεί από κοινού (ΕΟΚ και κράτη μέλη) η καταγραφή των εκπομπών, η προσαρμογή του υπολογισμού των εκπομπών στην πρόοδο της διεθνούς μεθοδολογίας καθώς και οι άλλες ενδείξεις του άρθρου 5.

5.7. Άρθρο 6 — Εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση για την έκθεση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο κάθε τρία χρόνια

για να αξιολογηθεί η πρόοδος κατά την εφαρμογή των εθνικών προγραμμάτων, που θα περιλαμβάνει επίσης και μια πλήρη περιγραφή της προόδου που έχει επιτευχθεί καθώς και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν σε κάθε κράτος μέλος και στην Κοινότητα. Επιμένει ωστόσο ότι η έκθεση αυτή θα πρέπει να αποστέλλεται και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, όπως στάλθηκε και η υπό εξέταση πρόταση.

5.8. Άρθρο 7 — Έλεγχος εκπομπών CO₂ και εθνικές πολιτικές για την ενέργεια

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι το άρθρο αυτό είναι σημαντικό ως προς

τη «στενή ενσωμάτωση» των στοιχείων CO₂ κατά την αναθεώρηση των εθνικών πολιτικών για την ενέργεια.

5.9. Άρθρο 8 — Συμβουλευτική επιτροπή

Κρίνεται ότι η προτεινόμενη επιτροπή θα πρέπει να έχει σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει ως συμβουλευτικό όργανο για να αποφεύγονται, μέσω της ανάπτυξης των επαφών και της ανταλλαγής των πληροφοριών — ενδεχόμενες καθυστερήσεις ή διαφωνίες όπως επίσης για να διευκολυνθεί η συνεννόηση, η ανακοίνωση των στοιχείων και η εφαρμογή των προβλεπόμενων ενεργειών.

Βρυξέλλες, 28 Ιανουαρίου 1993.

Η Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Susanne TIEMANN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

στη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Τροπολογία που απορρίφθηκε

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων εξετάστηκε και απορρίφθηκε η παρακάτω τροπολογία η οποία συγκέντρωσε περισσότερο από το 1/4 των ψήφων.

Σημείο 3.2.1.

Να διαγραφεί η πρόταση μετά την άνω και κάτω τελεία που βρίσκεται στο τέλος του εν λόγω σημείου και να αντικατασταθεί από την ακόλουθη:

«Παρόλο που οι εν λόγω διακυμάνσεις φαίνεται να αντικατοπτρίζουν την πορεία των τιμών του πετρελαίου, ένας σημαντικότερος παράγοντας σταθερότητας της προγενέστερης περιόδου ήταν η μεταστροφή από την κατανάλωση του πετρελαίου και τον άνθρακα στην κατανάλωση του φυσικού αερίου και της πυρηνικής ενέργειας, ενώ αυξανόταν η συνολική κατανάλωση ενέργειας.»

Αιτιολογία

Προφανής.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 18, ψήφοι κατά: 40, αποχές: 5.